

## Spis treści

|                                                                |     |
|----------------------------------------------------------------|-----|
| Wstęp .....                                                    | 5   |
| I. Wokół Europy i europeizacji .....                           | 11  |
| 1. Zagadnienia terminologiczne .....                           | 11  |
| 1.1. Dwa znaczenia pojęcia „Europa” .....                      | 11  |
| 1.2. Europejskie dychotomie .....                              | 16  |
| 1.3. Pojęcie europeizacji .....                                | 23  |
| 1.4. Wieloznaczność zjawiska europeizacji .....                | 27  |
| II. Lata 1997–1998: między Brukselą a Watykanem .....          | 35  |
| 1. Delegacja Konferencji Episkopatu Polski w Brukseli .....    | 35  |
| 1.1. Pomoc biskupów niemieckich .....                          | 35  |
| 1.2. Nauczanie papieskie i „klauzula kościelna” .....          | 37  |
| 1.3. W Brukseli .....                                          | 44  |
| 2. Sytuacja po wizycie w Brukseli .....                        | 58  |
| 2.1. Wydarzenia zewnętrzne .....                               | 58  |
| 2.2. Pierwsze badanie Instytutu Spraw Publicznych .....        | 63  |
| 2.3. Wizyta Ad limina 1998 .....                               | 68  |
| 2.4. Dyskusje w łonie Episkopatu .....                         | 70  |
| 2.5. U źródeł podejścia misyjnego .....                        | 74  |
| 2.6. Obawy katolickich sceptyków .....                         | 79  |
| III. Lata 1999–2000: poszukiwanie stanowiska .....             | 87  |
| 1. Wokół pielgrzymki i Synodu .....                            | 87  |
| 1.1. Katecheza papieska .....                                  | 87  |
| 1.2. Synod Biskupów dla Europy .....                           | 95  |
| 1.3. Dyskusje w Kościele polskim .....                         | 100 |
| 1.3.1. Nie tylko motywy misyjne .....                          | 100 |
| 1.3.2. Kształtowanie opinii i postaw względem integracji ..... | 107 |
| 1.3.3. „Nie” dla Unii i zastrzeżenia wobec Episkopatu .....    | 111 |
| 2. Europeizacja w roku jubileuszowym .....                     | 118 |
| 2.1. Przesłanie papieskiej wizyty w Ziemi Świętej .....        | 118 |
| 2.1.1. Recepcja nauczania papieskiego .....                    | 122 |
| 2.2. Inicjatywy Kościoła na Zachodzie .....                    | 124 |
| 2.2.1. Przykład Kościoła w Austrii .....                       | 124 |
| 2.2.2. Aktywność CCEE i COMECE .....                           | 129 |
| 2.2.3. Karta Praw Podstawowych .....                           | 132 |
| 2.3. Wokół III Zjazdu Gnieźnieńskiego .....                    | 139 |
| 2.3.1. Prezydenci w Gnieźnie .....                             | 139 |
| 2.3.2. Premierzy w Gnieźnie .....                              | 144 |
| 2.4. Za czy przeciw .....                                      | 147 |
| IV. Lata 2001–2002: w stronę jednoznacznego stanowiska .....   | 159 |
| 1. Jeden Bóg, dwa płuca, trzy religie .....                    | 159 |
| 1.1. Papieskie pielgrzymki do krajów niekatolickich .....      | 159 |
| 1.2. Kościół na Zachodzie za wejściem Wschodu .....            | 164 |

|                                                                                   |     |
|-----------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 1.3. Polskie wahania .....                                                        | 170 |
| 1.3.1. Dialog ekumeniczny i międzyreligijny .....                                 | 170 |
| 1.3.2. Wątpliwości i rozbieżności .....                                           | 171 |
| 1.3.3. Argumenty krytyczne .....                                                  | 182 |
| 2. Przed Kopenhagą .....                                                          | 187 |
| 2.1. Napomnienia papieskie .....                                                  | 187 |
| 2.1.1. Między krytyką a poparciem .....                                           | 187 |
| 2.1.2. Polska we Wspólnocie Europejskiej .....                                    | 192 |
| 2.1.3. Uwagi do polityków .....                                                   | 194 |
| 2.2. Lobbing Kościoła na Zachodzie: konstytucja, aborcja, koniec negocjacji ..... | 198 |
| 2.3. Krok do przodu .....                                                         | 208 |
| 2.3.1. Stanowisko oficjalne po raz pierwszy .....                                 | 208 |
| 2.3.2. Intensyfikacja kontaktów z władzami państwowymi .....                      | 217 |
| 2.3. Parlament Europejski wzmacnia polskich eurosceptyków .....                   | 224 |
| 2.5. Głosy rozbieżne .....                                                        | 227 |
| V. Stanowisko przed referendum .....                                              | 243 |
| 1. Jan Paweł II i Kościół na Zachodzie .....                                      | 243 |
| 2. Przesłanki dla stanowiska Kościoła .....                                       | 251 |
| 2.1. Drugie badanie ISP i ankieta „Tygodnika Powszechnego” .....                  | 251 |
| 2.2. IV Zjazd Gnieźnieński .....                                                  | 257 |
| 2.3. Kontrowersje: aborcja, konstytucja .....                                     | 259 |
| 3. W stronę stanowiska ostatecznego .....                                         | 270 |
| 3.1. List biskupów .....                                                          | 270 |
| 3.2. Suplement Jana Pawła II .....                                                | 280 |
| Zakończenie .....                                                                 | 287 |
| Bibliografia .....                                                                | 297 |
| Indeks osób .....                                                                 | 333 |